

Marit Nybakk

Oslo 5. februar 2013
UTKAST 2

**Uttalelse til Nordisk råds sesjon 11 april 2013 om
Utenriks- og forsvarspolitik, samt samfunnssikkerhet**

Det mest dynamiske samarbeidet i Norden skjer i dag innenfor utenriks -, forsvars - og sikkerhetspolitikk. Dette er et økende samarbeid som er blitt muliggjort etter murens fall og den kalde krigens slutt.

En nordisk solidaritetserklæring ble vedtatt i 2011 slik Stoltenberg-rapporten foreslo. I Gade Birkavs rapport fra 2010 kom forslag om å styrke det nordisk-baltiske samarbeidet.

Nordisk Råd vil i 2013 arbeide for å ytterligere styrke nordisk samarbeid på dette feltet. Samarbeidet må foregå innenfor rammene av og med respekt for de enkelte lands alliansepolitikk og utenrikspolitiske forankringer.

Et effektivt Norden betinger god kontakt med EU parlamentet og EUs institusjoner basert på Nordisk Råds EU strategi. Nordisk samarbeid er også en del av Europapolitikken, både politisk og strategisk. Nordisk råd mener at nordisk samarbeid kan gi en merverdi når europeisk politikk utformes.

De nordiske land må tilstrebe et økt samarbeid om regionale spørsmål og interesser. Det inkluderer samarbeid om nordområdene, et viktig strategisk område i Norden, og Arktis. Issmelting og klimaendringer i Arktis

åpner opp for ny økonomisk aktivitet, herunder nye skipsfartsleder, krever ny oppmerksomhet.

Nordisk råd ønsker å få belyst mulighetene for økt økonomisk samarbeid i Barentsregionen. Nordisk råd vil vektlegge markeringen av 20 årsjubileet for Barentssamarbeidet i 2013.

Nordisk råd vil delta aktivt i EU's nordlige dimensjon.

Regionale spørsmål inkluderer også nordisk-baltisk samarbeid i bl.a. østersjøregionen, EU's Eastern Partnership og forholdet til Polen.

Norden samarbeider tett om saker av felles interesse i FN og FNs organer. Dette samarbeidet bør gjøres mer systematisk og mer resultatorientert, både når det gjelder bistand, menneskerettigheter, FN-styrker og støtte til hverandres kandidater til FN posisjoner. Norden samarbeider dessuten om konfliktforebyggende og konfliktløsende tiltak.

Nordisk Råd vil bidra til at Norden forsterker det sikkerhetspolitiske samarbeidet. Beredskap og samfunnssikkerhet må være en integrert del av sikkerhetspolitikken. Vi er nettopp blitt minnet om – gjennom terrorhandlinger i Algerie, at asymmetrisk krigføring utgjør det alvorligste trusselbildet i dag.

Samfunnssikkerhet krever økt fokus på sivilt-militært samarbeid, der vi drøfter hvordan Forsvaret kan være en operativ ressurs for sivilt beredskap i krisesituasjoner. Det norske formannskapet arrangerer i første halvår et seminar om samfunnssikkerhet.

Nordisk Råd støtter en videreutvikling av samarbeidet i NORDEFECO. En viktig komponent ved samarbeidet er byrdefordeling, dvs. en utnyttelse og deling av hverandres militære ressurser og kapasiteter. Både NATOs nye konsept for «Smart Forsvar» (SMART Defence) og EUs konsept for «Samkjøring og deling» av forsvarsmateriell og styrker (Pooling and Sharing) er en bekreftelse på viktigheten av samordning av forsvarsressurser og et rasjonale for NORDEFECO

Nordisk Råd erkjenner at det på regjeringsnivå er etablert et nært nordisk samarbeid på det utenriks- og sikkerhetspolitiske området.

Derimot er kontakten med parlamentarikerne ikke godt nok bygget ut.

Nordisk råd tar til orde for at Regjeringene senest 1. september hvert år legger fram redegjørelser om utenriks-, forsvars- og sikkerhetspolitikk, slik at Rådets organer får tid til å drøfte dem i god tid før sesjonen.

Nordisk Råd vil på denne bakgrunn ta initiativ til en rundebordskonferanse om forsvarspolitikken tidlig på høsten, der ministrene legger fram sine redegjørelser for parlamentarikerne.

Nordisk Råd vil:

- Styrke samarbeidet mot cybertrusler og digitale angrep**
- Delta aktivt i de regionale samarbeidsstrukturer i nord**
- Styrke samarbeidet om samfunnssikkerhet og beredskap**

- Invitere til forsvarspolitisk rundebordskonferanse mellom de nordiske forsvarsministre og Nordisk råds Presidium**
- Ta initiativet til tettere kontakt mellom de ansvarlige nordiske ministre innen disse saksområder og Nordisk Råds Presidium.**
- Styrke samarbeidet med Europaparlamentet og EUs institusjoner.**